

Σύριοι πρόσφυγες : μας εξαπάτησαν για να γυρίσουμε στην Τουρκία

Των Patrick Kingsley και Eiad Abdullatif (μετάφραση: Barikat)

Ισχυρισμοί ότι μια νέα οικογένεια απελάθηκε παρότι υπέβαλε αίτημα ασύλου στην Ελλάδα αποδυναμώνει τη βάση της συμφωνίας Ε.Ε.-Τουρκίας.

Μια ομάδα Σύριων προσφύγων, μεταξύ τους και ένα ζευγάρι με τέσσερα μικρά παιδιά που κρατούνται στην Τουρκία, ισχυρίζονται ότι εξαπατήθηκαν για να απελαθούν από την Ελλάδα τον περασμένο μήνα χωρίς να έχουν εξεταστεί τα αιτήματά τους για άσυλο.

Στην πρώτη περίπτωση από την αρχή της συμφωνίας Ε.Ε. και Τουρκίας για το μεταναστευτικό, φημολογείται ότι τουλάχιστον οκτώ Σύριοι στάλθηκαν πίσω στην Τουρκία τον Οκτώβρη, παρότι είχαν υποβάλει αίτημα ασύλου στην Ελλάδα.

Οι ισχυρισμοί αποδυναμώνουν τη νομική βάση της συμφωνίας Ε.Ε.-Τουρκίας, που επετεύχθη τον Μάρτιο με δεδομένο ότι όλοι οι πρόσφυγες που φτάνουν στην Ελλάδα θα είχαν πρόσβαση σε μια δίκαιη διαδικασία ασύλου.

Σύμφωνα με τα έγγραφα που κοινοποίησαν οι αιτούντες στον Guardian, στους πρόσφυγες δόθηκε αρχικά η δυνατότητα να αιτηθούν άσυλο όταν έφτασαν στην Ελλάδα στις 9 Οκτώβρη.

Ωστόσο, 11 ημέρες μετά, πριν την πλήρη επεξεργασία των αιτημάτων τους, ισχυρίζονται ότι εξαπατήθηκαν από αξιωματούχους της Ε.Ε. και της Ελλάδας ώστε να επιστραφούν στην Τουρκία.

«Δεν είχα ιδέα ότι επρόκειτο να απελαθώ στην Τουρκία» λέει ο Lawand Haji Mohamad, ένας 33χρονος από το Κομπάνι της Συρίας, ο οποίος έφτασε στην Ελλάδα με τη γυναίκα του και τα τέσσερα παιδιά του, όλα κάτω από 5 χρονών. Αντ' αυτού, η αστυνομία είπε στην οικογένειά του ότι θα μεταφέρονταν αεροπορικώς προς την ηπειρωτική Ελλάδα. «Οι αστυνομικοί είπαν αφήστε το φαγητό σας, μαζέψτε τα πράγματά σας, θα σας πάμε στο αστυνομικό τμήμα για απόψε και [στη συνέχεια] αύριο το πρωί στην Αθήνα», λέει ο Haji Mohamad στο τηλέφωνο από το Düziçi, ένα κέντρο κράτησης στην νότια Τουρκία.

Αφού επιβιβάστηκαν στο αεροπλάνο με αξιωματούχους της ελληνικής κυβέρνησης και της υπηρεσίας συνόρων της ΕΕ, Frontex, οι Σύριοι λένε ότι δεν είχαν καμία άλλη ενημέρωση. Η πρώτη φορά που κατάλαβαν ότι απελαύνονται παρά τη θέλησή τους ήταν τη στιγμή της άφιξής τους στα Άδανα της Τουρκίας.

«Όταν φτάσαμε και είδαμε την τουρκική σημαία σοκαριστήκαμε» λέει ο Haji Mohamad. «Εμπιστευτήκαμε την αστυνομία αλλά μας εξαπάτησαν και δεν έχω καμία ιδέα γιατί».

Για περίπου ένα δεκαπενθήμερο έκτοτε, κρατούνται στο Düziçi. «Είμαστε σε πολύ άσχημη κατάσταση», λέει στο τηλέφωνο ένας άλλος Σύριος από άλλη οικογένεια από το κέντρο κράτησης. «Τα παιδιά είναι πολύ άρρωστα. Τα μικρότερα έχουν αναπνευστικά προβλήματα. Σας παρακαλούμε, βοηθήστε μας».

Κάποιοι από τους Σύριους είναι από το Κομπάνι, την κουρδική πόλη που βρέθηκε, με λίγα

λόγια, στο επίκεντρο της Δύσης όταν καταστράφηκε σε μεγάλο βαθμό στις μάχες εναντίον του Isis.

Σε μια δήλωση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, η ελληνική κυβέρνηση είπε ότι εξετάζει τους ισχυρισμούς. Εκπρόσωπος της Frontex επιβεβαίωσε ότι αξιωματούχοι της Ε.Ε. επέβαιναν στην πτήση, αλλά ότι η Frontex δεν μπορεί να κατηγορηθεί για κανένα λάθος. «Όλες οι αποφάσεις επιστροφής λαμβάνονται από τις εθνικές αρχές», τόνισε. «Ο ρόλος μας είναι να παρέχουμε τα μέσα μεταφοράς, εξειδικευμένους συνοδούς, μεταφραστές και ιατρικό προσωπικό».

Η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ εκδήλωσε ενδιαφέρον για την κατάσταση. Η Διεθνής Αμνηστεία φοβάται ότι η περίπτωση αυτή μπορεί να αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης προσπάθειας απομάκρυνσης Σύριων από την Ευρώπη «με κάθε κόστος», κατά παράβαση του Ευρωπαϊκού και Διεθνούς Δικαίου.

Η συμφωνία μεταξύ Ε.Ε. και Τουρκίας, σε συνδυασμό με το κλείσιμο ενός ανθρωπιστικού διαδρόμου μέσα από τα Βαλκάνια, σημείωσε δραστική πτώση των μεταναστευτικών ροών προς την ανατολική Ευρώπη από τον Μάιο. Ωστόσο, Έλληνες και Ευρωπαίοι αξιωματούχοι ανησυχούν πως οι αριθμοί μπορεί να αυξηθούν πάλι εάν ελάχιστοι πρόσφυγες απελαθούν πίσω στην Τουρκία.

Ο John Dalhuisen, Διευθυντής της Διεθνούς Αμνηστίας στην Ευρώπη δήλωσε : «αυτό είναι, στην καλύτερη περίπτωση, δείγμα ανικανότητας, και στη χειρότερη, μια κυνική προσπάθεια των αρχών, υπό την όλο και αυξανόμενη πίεση εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να απομακρύνει Σύριους πρόσφυγες από τη χώρα με κάθε κόστος. Πρέπει να διερευνηθεί επειγόντως, και να επιτραπεί η επιστροφή των προσφύγων στην Ελλάδα και η να εξεταστεί η επανεγκατάστασή τους σε άλλα ευρωπαϊκά κράτη μέλη».

Ενώ αυτοί είναι οι πρώτοι Σύριοι που φέρεται να έχουν απελαθεί χωρίς προσφυγή στη διαδικασία ασύλου από την εφαρμογή της συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας, τουλάχιστον 12 άνθρωποι άλλων εθνικοτήτων πιστεύεται πως έχουν απελαθεί εκ παραδρομής τον Απρίλιο.

Στους 12 δεν επετράπη ποτέ να επιστρέψουν στην Ελλάδα, αλλά οι Σύριοι που κρατούνται προσωρινά στο Düzici ονειρεύονται ακόμα ότι θα τους δοθεί μια δεύτερη ευκαιρία. «Υπάρχει καμία ελπίδα να γυρίσουμε στην Ευρώπη;» ρώτησε κάποιος σε ένα πρόσφατο μήνυμα στο κινητό.

Οι Σύριοι δεν βρίσκονται σε θανάσιμο κίνδυνο στην Τουρκία, η οποία φιλοξενεί περισσότερους πρόσφυγες από κάθε άλλη χώρα. Αλλά δεν τους δίνονται τα δικαιώματα που επιτρέπονται από το διεθνές δίκαιο. Παρά τις πρόσφατες νομοθετικές αλλαγές, το μεγαλύτερο μέρος δεν έχει ακόμα δικαίωμα στην εργασία, και εκατοντάδες χιλιάδες παιδιά από τη Συρία δεν έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση.

Πηγή